

Význam spánkových a útlumových projevů po neuroleptikách. *Activ. nerv. sup.* (Praha), 10, 1968, č. 2, s. 194—195 (s K. Duškem a L. Skleničkovou).

O problematice depresí. *Prakt. Lék.* (Praha), 48, 1968, č. 16—17, s. 678—679.

Teoretické postoje v jugoslávské psychiatrii. *Čs. Psychiat.*, 64, 1968, č. 4, s. 274—278.

Psychopathologische Aspekte der sozialen Isolierung. *Psychiat., Neurol. med. Psychol.*, 20, 1968, č. 10, s. 361—368 (se Z. Kalvachem).

Současný pohled na společenskou nebezpečnost duševně nemocných. *Prakt. Lék.* (Praha), 48, 1968, 21 : 830—831.

Haloperidol und Thioproperazin — Vergleich einiger klinischer Ergebnisse. *Arzneimittel-Forsch.*, 19, 1969, č. 3a, s. 510—512 (s K. Duškem a L. Skleničkovou).

Einwirkung gewisser Psychopharmaka auf toxikomanische Neigungen der Persönlichkeit. *Arzneimittel-Forsch.*, 19, 1969, č. 3a, s. 532—533 (s K. Duškem).

Kombinovaná psychofarmakoterapie. *Prakt. Lék.* (Praha), 49, 1969, č. 21, s. 810—814.

Psychopatologie psychofarmakoterapie. *Prakt. Lék.* (Praha), 50, 1970, č. 4, s. 145—146.

Erfahrungen mit der Schutzbehandlung beim System der offenen Türen. *Sborník: Mentalna bolest i socijalna patologija.* Zagreb, 1970, s. 189—193.

Návyk a psychofarmaka. *Prakt. Lékař*, 50, 1970, č. 14, s. 535—539 (s K. Duškem).

Zkušenosti s ochrannou léčbou v systému otevřených dveří. *Čs. Kriminal.*, 3, 1970, č. 3, s. 236—238.

Prověřování odborných vědomostí v postgraduálním studiu. *Prakt. Lék.* (Praha) 50, 1970, č. 3, s. 236—238.

The development of Czechoslovak psychiatry and the Czechoslovak Psychiatric Society. *Bull. Wld. Psychiat. Ass.*, 1970, č. 2, s. 22—24.

Formy sociální adaptace v periodickém průběhu schizofrenie. *Sborník: Zagadnienia Psychiatrizno-Społeczne. — Psychiatricko-sociální otázky.* Pol. Towarzystwo Psychiat., Sekcija psychiatrii społecznej. Warszawa, 1970, s. 94—97 (s K. Duškem).

Lázeňská léčba v systému doléčování duševně nemocných. *Prakt. Lék.* (Praha), 51, 1971, č. 15—16, s. 567—569.

O konstrukci klasifikačních systémů v psychiatrii. I. Rennertova univerzální geneze endogénních psychóz. *Čs. Psychiat.*, 67, 1971, č. 1, s. 54—61.

K problematice akutních kombinovaných intoxikací psychofarmakami. *Bratisl. lek. Listy*, 56 (II), 1971, č. 6, s. 713—718.

Směry výuky psychiatrie v socialistických státech. *Čs. Psychiat.*, 67, 1971, č. 6, s. 377—382.

Czechoslovak Socialistic Republic. A Directory of World Psychiatry. *World Psychiatric Association*, Basel, 1971, s. 94—96.

Medicínsko-psychologické problémy v lékařské praxi. *Prakt. Lék.* (Praha), 53, 1973, č. 13, s. 520—523.

K terminologii a klasifikaci obsedantního syndromu. *Prakt. Lék.* (Praha), 54, 1974, č. 4, s. 124—126.

Pocit diagnostické jistoty při diagnostickém závěru. *Čs. Psychiat.*, 70, 1974, č. 1, s. 19—28 (se Z. Kalvachem a N. Kubíčkovou).

Obraz duševně nemocného v našich denících. *Čs. Psychiat.*, 71, 1975, č. 2, (s N. Kubíčkovou).

P ř e k l a d y

Kasatkin, N. I.: Náčrt vývoja vyššej nervovej činnosti dieťaťa v ranom veku. Bratislava, Vydavateľstvo SAV 1952, s. 107 (s V. Pospíšilovou).

Bunejev, A. N. a spol.: Súdna psychiatria. Bratislava, Slov. vydav. polit. liter. 1955 (s J. Pogády a O. Borodinom).

Sedmdesátiny profesora Roberta Konečného

Prof. PhDr. Robert Konečný, CSc., se narodil v Brně 23. dubna 1906. Vystudoval zde klasické gymnázium. Za studia na brněnské filosofické fakultě pracoval jako pomocná vědecká síla a asistent Psychologického ústavu a vedl poradnu Babákovy společnosti pro výzkum dítěte. R. 1931 získal doktorát na filosofické fakultě. Do r. 1934

byl profesorem gymnázia v Tišnově a školním psychologem, do r. 1939 profesorem a školním psychologem klasického gymnázia v Brně. Současně vedl Studentskou poradnu pro středoškoláky. V té době rozvinul bohatou vědeckou, popularizační, novinářskou a veřejnou činnost. Psal kritiky do Lidových novin a Naší doby z oboru psychologie a filosofie. Byl spoluredaktorem Psychologie již za studentských let, jednatelem Filosofické jednoty, spolupracovníkem Indexu, pracoval v literárně-uměleckých sdruženích, podílel se na založení Socialistické dělnické akademie, byl členem sekce pro demokratické Španělsko a výborů různých protifašistických organizací.

Při svém vlasteneckém a pokrokovém přesvědčení nemohl zůstat stranou odboje proti nacistické okupaci. Stal se jedním z tříčlenného direktoria protifašistické Obrany národa na Moravě, měl zásluhu o to, že v direktoriu byla jedním členem zastoupena komunistická složka odboje. Jako známý protifašistický činitel byl od začátku okupace bedlivě sledován gestapem a koncem r. 1939 zatčen. V mučírňách gestapa a později v psychiatrické léčebně v Brně, kde na jednom z nejtěžších oddělení dokonalým způsobem simuloval duševní poruchu, strávil Konečný téměř pět let. O síle jeho osobnosti svědčí, že ho kruté a deprivativní podmínky věznění a izolace nezlomily. Po nedlouhém zotavení začal pracovat jako profesor klasického gymnázia v Brně (1945—50), od r. 1945 se stal pověřeným profesorem a r. 1946 habilitovaným docentem filosofické fakulty. Od r. 1950 pracoval jako klinický psycholog v Psychiatrické léčebně v Brně, kde využil své bohaté psychoterapeutické zkušenosti z předchozí poradenské praxe. Stal se v té době průkopníkem a zakladatelem moravské psychoterapeutické školy, kombinující prvky racionální, emocionální, aktivační, psychagogické a relaxační, opíraje se o postupy individuální, skupinové, sugestivně-hypnotické. Zvláštní zájem vyvolaly v posledních letech jeho příspěvky z oblasti psychoterapie a hypnózy dětí. Roku 1966 získal hodnost kandidáta věd.

Na návrh vědecké rady Filosofické fakulty UJEP z r. 1967 se stal r. 1968 řádným profesorem psychologie a ve stejném roce byl jmenován vedoucím katedry. Od r. 1963 pracoval na psychologickém pracovišti ČSAV v Brně, od r. 1967 jako zástupce vedoucího. V 65 letech odešel z Filosofické fakulty a převzal plný úvazek na ČSAV. Podílel se na koordinaci výzkumů ve státním plánu a je odpovědným řešitelem výzkumných úkolů a vedoucím výzkumných kolektivů. Vydal 2 knižní publikace, 2 monografie, napsal několik desítek vědeckých prací. Kniha Psychologie v lékařství, sepsaná společně s pisatelem těchto řádků, vyšla v ruském překladu, pořízeném v Avicenu, r. 1975 v SSSR.

Zvláště náročná je odborně-organizační činnost Konečného v posledních letech: je předsedou zdravotnické sekce Čs. psychologické společnosti, členem odborných koncepčních komisí a členem redakční rady Psychologie a psychopatologie dětí. Záslužná je jeho angažovanost společenská ve funkci lektora Socialistické akademie a Svazu protifašistických bojovníků.

Psychiatrická veřejnost by měla být aspoň v náznaku seznámena s podněty některých jeho prací z pomezí psychologie a psychiatrie. V práci „Julius Zeyer v zrcadle snů“ upozorňuje, že Zeyer ve své Stratonice rok před Freudem a Breuerem v literární autoanalýze snů narazil na závažnost dětských zážitků, na princip nevědomého potlačovaného postoje a význam nesplněné erotické touhy. Současně zde Zeyer projevil svou osobnostní psychopatologii: deprese, úzkost, suicidální tendence, autismus, sebeobviňování a hypobulii. Přes kvalifikované zvládnutí uvedené problematiky však nepřistupuje Konečný na pozice freudismu. V práci „Psychologická analýza výsledků individuálního, kolektivního a kombinovaného“ je nejučinnější třetí postup. V práci „Některé teoretické a praktické otázky psychoterapie dětí“ vymezuje společné a odlišné rysy psychoterapie a výchovy. V jiné práci na základě konkrétních příkladů varuje před mechanickým přejímáním testových metod, vypracovaných za jiných kulturních a společenských podmínek. Zvláště bohaté zkušenosti podává z 1500 narkogenových psychoterapeutických sezení. Dále zpracoval projektivní prvky v kreskách 200 dětí a informoval o jejich využití v psychoterapii.

Konečný je osobnost nesmírně lidská, podnětná a tvárčí. Přesvědčuje svým přesným myšlením a přitahuje zaujatou emocionalitou. Je šťastnou syntézou vědce, pedagoga a umělce (jako spisovatel veršů a beletrie získal jednu hlavní cenu Melantricha). Jako pedagog byl vzorem generacím studentů a měl též hluboký vliv na spolupracovníky

lékaře a zdravotníky. Je psychologem myšlenky, citu a činu. Přejme Ti, Roberte, mnohá další léta v činnosti, jež je Ti tak vlastní a v soužití s lidmi, kteří jsou Ti blízcí.

Milan Bouchal

Životní jubileum primářky MUDr. Miroslavy Brádleové

Dne 1. ledna 1976 se dožila v plném zdraví a svěžesti významného životního jubilea šedesátin primářka psychiatrického oddělení krajské nemocnice v Ústí n. Labem, MUDr. Miroslava Brádleová.

Druhou světovou válku přežila v Jugoslávii jako aktivní účastník — zdravotnice — partyzánského odboje vůči nacistům. Po návratu do osvobozeného Československa chtěla se věnovat dětské psychiatrii a po několika letech pracovala v dětské psychiatrické léčebně v Opařanech. Odtud přešla na psychiatrickou kliniku lékařské fakulty UK v Plzni, kde byla sekundární lékařkou až do roku 1953. V tomto roce bylo zřízeno psychiatrické lůžkové oddělení při krajské nemocnici v Ústí n. Labem, jehož se stala primářkou a tuto funkci vykonává úspěšně až dosud. Jako krajský psychiatr se zasloužila o rozvoj ambulantní psychiatrické péče v severních Čechách a na svém oddělení vychovala řadu psychiatrů, kteří současně zastávají významná místa v naší lůžkové i ambulantní psychiatrické péči. Jejím oblíbeným dílčím vědním oborem je soudní psychiatrie a v Severočeském kraji se stala uznávaným soudním znalcem z oboru chorob duševních. Vždy byla a dosud je veřejně činnou, přednášela na úseku zdravotní výchovy obyvatele. V současné době zastává funkci vedoucího kolektivu soutěžícího o titul BSP.

Rád vzpomínám na léta, která prožila primářka Brádleová mezi námi na plzeňské psychiatrické klinice. Nejenom, že byla svědomitou lékařkou, ale navíc dovedla být upřímně veselá, společenská a dobrým vypravěčem anekdot. Po klinických seminářích dovedla s námi vysedávat a ve vyprávění lékařských historek se vyrovnala primářce MUDr. Bašnému a MUDr. Váňovi. Ale léta utíkají, a to vše již patří minulosti.

Upřímně Vám přeji, milá paní primářko, do dalších let Vašeho úspěšného života mnoho dalších pracovních úspěchů, pevné zdraví a životní spokojenost.

Ad multos annos!

Prof. dr. Vencovský

Von Holst, E.: **Zur Verhaltensphysiologie bei Tieren und Menschen.** Gesamelte Abhandlungen Band II. München, R. Piper und Co. Verlag 1970, 229 s. Cena DM 16,80.

Erich von Holst byl profesorem zoologie a v posledních letech svého života ředitelem Max Planckova ústavu pro srovnávací fyziologii v Seewiesen u Mnichova. Patří mezi nejznámější etology a k blízkým spolupracovníkům profesora Konráda Lorenze, nositele Nobelovy ceny.

Srovnávací fyziologie — etologie — se snaží o experimentálně historický přístup ke zkoumání zvířecího a lidského chování. Autor se zabýval těmito studii přes 30 let. Druhý díl jeho sebraných spisů se zabývá modely zvířecího a lidského létá-

ní, polohovou a prostorovou orientací zvířat a lidí. V závěru knihy jsou otištěny některé studie k vývoji a metodice srovnávací fyziologie. Jedna ze studií se např. zabývá fyziologem a jeho pokusným zvířetem, druhá problematikou zvířecí psychologie apod. Jedna ze statí se zabývá uměním houslařství. E. v. Holst byl totiž též výtečným hudebníkem a hudebním teoretikem, který se zabýval stavbou houslí a jiných hudebních nástrojů.

Čtenář z psychiatrických kruhů získá přes specifičnost publikovaných článků názor na vývoj a metodologii srovnávací fyziologie, která značně přispěla k pochopení lidského chování a odstranila některé nepodložené filosofické mýty o lidském chování.

Hausner